

СТАНОВИЩЕ

по повод решение на Съда на Европейския съюз от 19 ноември 2019 г.

На 19 ноември 2019 г. СЕС постанови важно решение в поредицата от посветените на въпроса за съдийска независимост, започнала с делото *Associação Sindical dos Juizes Portugueses v Tribunal de Contas* (C- 64/16) (Синдикалната асоциация на португалските съдии срещу Сметната палата). Решението отговаря на три преюдициални запитвания (C-585/18, C-624/18 и C-625/18), отправени от Колегията по трудово право и социално осигуряване на Върховния съд и на Върховния административен съд на Полша.

СЕС подчертава, че:

- изискването за независимост на съда е част от същността на правото на ефективна съдебна защита и фундаменталното право на справедлив съдебен процес, което е с кардинално значение като гаранция за това, че всички права, които индивидите черпят от правото на ЕС, ще бъдат защитени и че ще бъдат опазени общите ценности на държавите членки, прогласени в чл. 2 от ДЕС;
- независимостта на съдебната власт спрямо законодателната и изпълнителната власти трябва да бъде подсигурана;
- необходимо е да се гарантира, че обективните условия и характеристиката на процедурата за назначаване на съдии са такива, че не позволяват възникване на разумно оправдано съмнение у правните субекти за неподатливостта на съдиите на влияния от външни фактори както и в неутралността им по отношение на противопоставените пред тях интереси при решаване на делата;
- съдебният съвет (овластен с правомощието да предлага назначение на съдии) трябва да бъде независим от законодателната и изпълнителните власти при извеждане на преценката си дали избраните от него съдии ще са способни да изпълнят изискванията за независимост и безпристрастност, произтичащи от чл. 47 от Хартата;
- когато решаващият орган не отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, принципът за предимството на правото на ЕС следва да се тълкува като изискващ да не се прилага нормата от вътрешното право, която предоставя юрисдикцията за разглеждане и решаване на делата на този орган;

Важността на това решение не бива да се подценява. За първи път СЕС подчертава ролята на съдебните съвети. Както СЕС набляга в решението си, тези органи имат много важна роля в процедурата по назначаване на съдиите и тя е позитивна, но само при положение че съдебните съвети са в съответствие със стандартите на ЕС за безпристрастност на този орган. Това решение е с ключово значение, особено сега когато в някои държави членки и в други, кандидати за присъединяване, изпълнителната власт предприема опити да получи политически контрол върху съдебните съвети.

МЕДЕЛ приветства факта, че СЕС ясно подчертава важността на правото на справедлив процес, което може да бъде гарантирано само от независим съд, както МЕДЕЛ винаги е припомнял.

21 ноември 2019 г.